

Handlingsplan mot mobbning, kränkningar och sexuella handlingar

Förord

Makalösa föräldrar Umeå skall erbjuda aktiviteter för alla, fri från mobbning, kränkning, diskriminering, trakasserier, näthat, hot och övergrepp. Men precis som i samhället i övrigt står vi inför utmaningar. Det som förekommer i samhället finns också hos oss och det måste vi vara uppmärksamma på.

Makalösa föräldrar Umeå skall vara en förening där barn, ungdomar och föräldrar kan känna sig trygga att delta, där ingen blir kränkt eller känner sig utanför. Därför anser vi att det är viktigt med en handlingsplan för att motverka detta.

Syftet med handlingsplanen

Handlingsplanen syftar till att öka medvetenheten och skapa en trygg miljö för alla. Handlingsplanen skall vara ett stöd och ett verktyg om något händer och ett incitament för att styrelsen ska agera om någon betar sig olämpligt, och inte se mellan fingrarna.

Målet är:

- Att styrelsen och alla ledare vet vad de skall göra om något händer.
- Att styrelsen och alla ledare vet vad diskriminering, mobbing, kränkningar, trakasserier och övergrepp är för något.
- Att styrelsen och alla ledare är införstådda med vår handlingsplan och förväntas agera utifrån denna.
- Att aktiva barn och vuxna vet vad diskriminering, mobbing, kränkningar, trakasserier och övergrepp är och vet vart man kan vända sig.

Vem/vilka är ansvariga för handlingsplanen

Styrelsen för Makalösa Föräldrar Umeå är ansvarig för arbetet med handlingsplanen och att hålla den levande.

Definitioner

Kränkande behandling är när man blir illa behandlad så att man känner sig ledsen, sårad eller mindre värd. Det är dock inte diskriminering eller trakasserier, men kan vara mobbning. Kränkande behandling kan ske vid ett tillfälle eller upprepade gånger under en längre tid.

Mobbning är upprepade negativa handlingar mot en person. Mobbning kan vara fysisk med exempelvis slag och knuffar men kan även vara psykisk med verbala elakheter, miner, ord och

utfrysning med mera. Det kan också ske över nätet i form av förtal och ryktesspridning eller meddelanden direkt riktade till den berörda.

Mobbning finns inte som brottsrubricering i svensk lagstiftning, men de handlingar som kan ingå i begreppet är ofta brottsliga. Att knuffa någon är till exempel misshandel och att kränka en annan enligt diskrimineringsgrunderna är olagligt.

Diskriminering är när en person eller grupp av personer gör åtskillnad mellan olika människor som inte bygger på meriter eller talanger. Det anses diskriminerande att göra åtskillnad på grund av sådana egenskaper som anses medfödda, förvärvade eller ibland valda eller grundläggande för den kulturella identiteten. Sådana egenskaper kan vara till exempel kön, etnicitet, funktionsnedsättning, klädstil, ålder, hudfärg, inkomst, kroppsbyggnad, sexuell läggning och religiös eller politisk åsikt. Att göra åtskillnad på personer baserat på deras meriter, deras kompetens eller andra personliga kvalitativa egenskaper anses inte vara diskriminering.

En förenklad beskrivning av lagens definition av diskriminering är att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska också ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Trakasserier är när en person förföljs eller blir illa omtalad för att den har en viss religion, kommer från ett visst land, är flicka/pojke, har ett funktionshinder, en viss sexuell läggning, ålder, eller bryter mot förväntningar hur en tjej eller kille förväntas uppföra sig. Trakasserier bygger också på de sju nyss nämnda diskrimineringsgrunderna

Trakasserier är ibland oavsiktliga och har sin grund i tanklöshet, men är andra gånger avsedda att såra, trycka ned eller förnedra. En person kan välkomna ett och samma beteende från en individ men inte från en annan. Det kan t.ex. ha att göra med vilken relation personerna i fråga har till varandra.

Sexuella trakasserier är när någon utsätts för en ovälkommen handling med anspelning på sex. Det kan vara av olika slag, fysiskt, verbalt eller icke-verbalt. Det kan vara fråga om t.ex. oönskad fysisk kontakt såsom onödig beröring av en annan persons kropp, ovälkomna och återkommande förslag eller påtryckningar, oönskad visning av pornografiska bilder och texter, visslingar, blickar eller gester som är anstötliga. Det kan också vara annat, uppträdande eller yttranden som svärta ner eller förlöjliga individen på grund av kön eller sexuell läggning.

När sexuella trakasserier förekommer drabbar det ofta någon som står i en beroendeställning till en annan individ, t.ex. en tränare eller en ledare. Det kan också gälla barn/ungdomar som utsätter andra barn/ungdomar.

Sexuella övergrepp är alla sexuella handlingar som görs mot någon, inför någon eller som en person får någon annan att göra mot den utsatta personens vilja. Sexuella övergrepp är namnet på många handlingar där någon eller några går över gränsen och kränker en annan person på ett sexuellt sätt.

Barn under 15 år får inte utsättas för några sexuella handlingar av någon äldre tonåring eller vuxen. Detta är enligt lag straffbart och brottsrubriceringen handlat om allt från grov våldtäkt mot barn till sexuellt ofredande. Detta gäller även om ett barn skulle säga att man vill eller på annat sätt visa att man är med på vad som händer. Det ligger alltid i den vuxnes ansvar att följa lagen.

Barn kan fara illa på olika sätt, både känslomässigt och kroppsligt. Det kan gälla allt från att de utsätts för eller ser våld eller sexuella övergrepp, till att de inte får mat och rena kläder.

Vuxna ansvarar för barn och ska se till att de växer upp tryggt och säkert. Vuxna behöver göra något om barn far illa. Ibland behöver kommunens socialtjänst kopplas in.

Aktiviteter för föreningens förebyggande arbete

Styrelsen skall:

- Informera alla nya i styrelsen om vår värdegrund, handlingsplan och de policys som finns.
- Gå igenom värdegrunden, handlingsplanen och de regler som finns en gång varje år för att se om de behöver uppdateras.
- Informera medlemmarna om att denna handlingsplan finns samt genomföra aktiviteter för att stärka gemenskapen inom föreningen.

Vem kan man vända sig till?

Medlemmar som upptäcker/uppmärksammas på/utsätts för något:

- Tar upp det med den det berör om det går, annars tar man upp det med styrelsen som i sin tur informerar ansvarig i enlighet med handlingsplanen.
- Skriv ned allt om det inträffade: datum, klockslag, vad som hände och eventuellt vittne.

Handlingsplan för styrelsen

För styrelsemedlemmar som upptäcker eller blir upplyst om att något avvikande sker gäller:

1. Är det något pågående skall hen gå mellan och avbryta, alternativt gå och hämta en annan lämplig person som kan hjälpa.
2. Skydda den utsatte
 - När mobbning eller andra kränkningar upptäcks är det viktigt att den som blir utsatt skyddas. Därför bör man vara försiktig och väl förberedd i kontakten med den utsatte. Samtalet bör vara enskilt, men om den utsatte är ett barn tas även målsman med, och det är viktigt att de andra i gruppen inte uppmärksammar att detta samtal pågår. Viktigt att den utsatta förstår att det inte är hans fel och att man gör allt för att så snabbt som möjligt få stopp på situationen. Det är också viktigt att den utsatta känner sig trygg i att fortsätta gå till föreningen.



3. Konfrontation
 - Samtal med den misstänkte utföraren genomförs av ordförande eller annan i styrelsen som informerar om föreningens värderingar och hur händelsen kommer att hanteras. Även här gäller att om det är ett barn så tas målsman med. Eventuellt stöd kan, förutom inom den egna styrelsen, inhämtas från riksförbundet vid behov.
4. Uppföljning
 - Samtal med den som varit utsatt för att kontrollera att en förändring skett. Utförs av ordförande eller annan i styrelsen som informerar om hur händelsen kommer att hanteras.
5. Beteendet varnas
 - Varning om ingen förändring sker. Kontakta andra berörda. Utförs av ordförande eller annan i styrelsen.
6. Uppföljning
 - Ännu ett samtal med den som varit utsatt för att kontrollera att beteendet har upphört.
7. Beteendet får konsekvenser
 - Styrelsen kan besluta att utesluta medlem som uppenbarligen motarbetar föreningens ändamål. Samma gäller medlem som motarbetat föreningens verksamhet eller uppenbarligen skadat föreningens intresse.
8. Vid misstanke om brott
 - Misstänker du ett brott ska du kontakta polisen och gäller det orosanmälan ska du vända dig till socialtjänsten.